

PITANJA I ODGOVORI IZ VJERONAUK
ZA PRVI STUPANJ

Euzubillahimineššejtanirradžim
Bismillahirrahmanirrahim

P.1. Kako se zove naša vjera?

O. Naša vjera se zove ISLAM.

P.2. Šta smo mi po vjeri?

O. Mi smo po vjeri muslimani i muslimanke.

P.3. Šta musliman i muslimanka trebaju proučiti kada počinju neki posao?

O. Trebaju proučiti bismillu.

P.4. Kako se uči bismilla na arapskome jeziku?

O. Bismilla se uči ovako: "Bismillahirrahmanirrahim.

P.5. Šta bismilla znači na bosanskome jeziku?

O. Na bosanskome jeziku bismilla znači "U IME ALLAHA, SVEMILOSNOG, MILOSTIVOG.»

P.6. Šta time iskazujemo?

O. Time iskazujemo da svaki dobar posao činimo u ime Allaha dž.š..

P.7. Da li ćemo dobiti nagradu ako poslove činimo u ime Allaha dž.š.?

O. Da, mi ćemo na Onome svijetu (Ahiretu) dobiti nagradu od Allaha dž.š..

P.8. Ko je Allah dž.š.?

O. Allah dž.š. je naš Stvoritelj i naš Gospodar. On je Stvoritelj svega. Mi samo Njega obožavamo i samo smo Njegovi robovi.

P.9. Ko nas navraća na loša djela?

O. Na loša djela navraća nas prokleti šejtan.

P.10. Kako se možemo zaštititi od prokletog šejtana?

O. Od prokletog šejtana se možemo zaštititi učenjem euze.

P.11. Kako glasi euza?

O. Euza glasi: "Euzubillahimineššejtanirradžim."

P.12. Šta to znači na bosanskome jeziku?

O. Na bosanskome jeziku to znači: "Tražim zaštitu kod Allaha od prokletog šejtana."

P.13. Zašto je šejtan proklet?

O. Šejtan je proklet zato što je iskazao oholost i nepokornost prema svome Stvoritelju, Allahu dž.š. On će zato biti kažnjen vječnom kaznom u džehennemu.

P.14. Koju dovu muslimani prvo trebaju naučiti?

O. Prvu dovu koju muslimani trebaju naučiti je «Rabbi jessir».

P.15. Kako se uči Rabbi jessir?

O. Rabbi jessir glasi: "Rabbi jessir ve la tu'assir, rabbi temmim bil-hajr. Amin.»

P.16. Šta to znači na bosanskome jeziku?

O. Na bosanskome jeziku to znači: "Allahu, olakšaj a ne otežaj. Allahu, upotpuni mi posao sa dobrim završetkom. Primi ovu dovu!"

P.17. Čime se iskazuje pripadnost islamu?

O. Pripadnost islamu se iskazuje izgovaranjem rečenice "Šehadeta".

P.18. Kako se uči rečenica "Šehadeta"?

O. Rečenica šehadeta se uči ovako: "Ešhedu en la ilahe illellah. Ve ešhedu enne Muhammeden abduhu ve resuluhu."

P.19. Šta to znači na bosanskome jeziku?

O. To znači: "Svjedočim da nema boga osim Allaha. I svjedočim da je Muhammed a.s. Allahov rob i Allahov Poslanik." Svaki musliman je dužan izgovoriti ovu rečenicu.

P.20. Koji su glavni temelji islamskog vjerovanja?

O. Glavni temelji islamskog vjerovanja su:

- **AMENTU BILLAHI**
- **VE MELAIKETIHI**
- **VE KUTUBIHI**
- **VE RUSULIHI**
- **VEL-JEVMIL-AHIRI**
- **VE BIL-KADERI HAJRIHI VE ŠERRIHI MINELLAHI TEALA**

P.21. Da li svaki vjernik musliman treba napamet naučiti ove temelje islamskog vjerovanja?

O. Da, svako ko želi biti vjernik treba napamet naučiti ove temelje vjerovanja i čvrsto u njih vjerovati.

P.22. Kako glasi prijevod glavnih temelja islamskog vjerovanja?

O. Prijevod glavnih temelja islamskog vjerovanja glasi:

- **VJERUJEM U ALLAHA -DŽELLE ŠE'NUHU-**
- **VJERUJEM U NJEGOVE MELEKE**
- **VJERUJEM U NJEGOVE KNJIGE**
- **VJERUJEM U NJEGOVE POSLANIKE**
- **VJERUJEM U SUDNJI DAN**
- **VJERUJEM U BOŽIJU ODREDBU (SUDBINU). DOBRA I ZLA, OD ALLAHA UZVIŠENOG.**

P.23. Kako se temelji islamskog vjerovanja zovu na arapskome jeziku a kako se kod nas zovu?

O. Temelji islamskog vjerovanja se na arapskome jeziku zovu “erkanul-imani”. Kod nas je bilo uobičajeno da to nazivamo “imanskim šartima”. To bi u prijevodu značilo “uvjeti ispravnog vjerovanja.” Znači, to su glavni stubovi islamskog vjerovanja koje je potrebo ispuniti, odnosno srcem prihvatiti i vjerovati ako se želi postati vjernikom.

P.24. Gdje je mjesto imanu (vjerovanju)?

O. Mjesto imanu je u srcu.

P.25. Šta znači riječ iman?

O. Riječ iman znači “vjerovanje”.

P.26. Koje su glavne islamske dužnosti?

O. Glavne islamske dužnosti su:

- Izgovoriti «kelime i šehadet»
- Klanjati pet dnevnih namaza
- Postiti mjesec Ramazan
- Podijeliti Zekjat
- Hadž obaviti

P.27. Kako se ove glavne islamske dužnosti zovu na arapskome jeziku?

O. Glavne islamske dužnosti na arapskome jeziku se zovu «Islamski šarti»

P.28. Koji su namazi koje muslimani trebaju klanjati u toku jednog dana i noći?

O. Sledećih pet namaza treba klanjati u toku jednog dana i noći: sabah, podne, ikindija, akšam i jacija.

P.29. Koliko svaki taj namaz ima rekata?

O. Vidi tabelu.

PET DNEVNIH NAMAZA (TABELARNI PRIKAZ)

Ime namaza	Ukupni broj rekjata	Broj rekjata suneta	Broj rekjata farza	Broj rekjata sunsuneta	Vitr-rekjata
SABAH	4	2	2	0	
PODNE	10	4	4	2	
IKINDIJA	8	4	4	0	
AKŠAM	5	2	3	0	
JACIJA	13	4	4	2	3

P.30. Koliki je ukupan broj rekjata koje klanja musliman i muslimanka u jednom danu i noći ?

O. Ukupan broj rekjata je 40.

P.31. Kako se zanijeti namaz?

O. Namaz se zanijeti riječima: NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE- (Ovdje se spomene ime namaza, npr. sabahski sunnet: SUNNETIL-FEDŽR EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI. ALLAHU EKBER.

Sabahski farz se zanijeti: NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TEALA FARDIL-FEDŽRI EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI ALLAHU EKBER.

Podnevski sunnet se zanijeti. NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TEALA SALATE SUNNETIZ-ZUHRI EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI ALLAHU EKBER.

P.32. Od kada je roditelj dužan dijete poučiti namazu?

O. Kada napuni 7 godina.

P.33. Od kada je dijete dužno klanjati?

O. Kada napuni 10 godina.

P.34. Šta znači riječ "TEVEKKUL"?

O. Tevekkul znači oslonac ili pouzdanje u Allaha -dželle še'nuhu-

P.35. Šta znače ove riječi:

a) - *mihrab* - Mjesto u džamiji gdje imam predvodi džemat

b) - *minbera* - Mjesto u džamiji sa kojega imam govori hutbu

c) - *kibla* - Pravac prema kome se okreću muslimani u namazu

d) - *Indžil* - Knjiga objavljena Isa -'alejhi-sselam-

e) - *Tevrat* - Knjiga objavljena Musa -'alejhi-sselam-

f) - *Zebur* - Knjiga objavljena Davud -'alejhi-sselam-

g) - *Kur'an* - Knjiga objavljena Muhammedu -'alejhi-sselam-

h) - *selam* - islamski pozdrav

j) - *ezan* - Poziv na namaz

g) - *ajet* - Rečenica iz Kur'ana

P.36. Koji su mjeseci hidžretskog kalendara?

O. Mjeseci hidžretskog kalendara su:

1. Muharrem,

2. Safer,

3. Rebiul-evvel,

4. Rebiul-ahiri,

5. Džumadel-ula,

6. Džumadel-uhra,

7. Redžeb,

8. Šaban,

9. Ramazan,

10. Ševval,

11. Zul-Ka'de i

12. Zul-Hidže.

P.37. Koji su najpoznatiji meleki?

O. Najpoznatiji meleki su:

- **Džebrail** - (Donosioc objave)
- **Azrail** - (Melek koji uzima ljudske duše i donosi smrt)
- **Israfil** - (Melek koji će puhnuti u rog (sur) i najaviti propast ovoga svijeta i drugi puta kada će svi ljudi se ponovo proživjeti)
- **Mikail** - (Melek zadužen za kišu, vrijeme, bilje i rastinje)
- **Kiramen katibin** - (Plemeniti pisari koji pišu dobra i loša djela svakom čovjeku)
- **Munkir i Nekir** - (Ispitivači u kaburu)
- **Ridvan** - (Čuvar džennetskih kapija)
- **Malik** - (Čuvar džehennemskih kapija)

P.38. Koje su najpoznatije objavljene knjige?

O. Najpoznatije objavljene knjige su: Tevrat, Zebur, Indžil i Kur'an.

P.39. Koji su najpoznatiji Božiji Poslanici (pejgamberi)?

O. Najpoznatiji Božiji Poslanici su:

- **Muhammed -'alejhi-ssalam-**,
- **Isa -'alejhi-ssalam-**,
- **Musa -'alejhi-ssalam-**,
- **Adem -'alejhi-ssalam-**,
- **Nuh -'alejhi-ssalam-**
- **Ibrahim -'alejhi-ssalam-**

Oni se zovu imenom «ulul-azmi minerrusuli» «Poslanici velikih odluka.»

P.40. Šta je džennet?

O. Džennet je mjesto na Ahiretu u kome će vjernici uživati nagradu od Allaha - dželle še'nuhu- U džennetu ima bašći, rijeka, zelenila, hladovina, raznovrsnog voća i povrća i svega što duša zaželi.

P.41. Šta je džehennem?

O. Džehennem je mjesto gdje će nevjernici- grješnici trpiti vječnu kaznu. U džehennemu ima vatra, trnje, razne sprave za kažnjavanje i strahota koje ne mogu nikome naumpasti.

P.42. Koliko ima dini-islamskih šartova?

O. Dini-islamskih šartova ima 33 .

P.43. Koji su to dini-islamski šartovi?

O.

Imanski	Islamski	Namaski	Abdeski	Gusulski	Tejemumski
6	5	12	4	3	3

P.44. Koji su namaski šartovi?

O. Namaski šartovi su:

a) Šest prije namaza:

- Da bude čisto tijelo, odijelo i mjesto gdje se klanja
- Uzeti abdest i po potrebi se okupati
- Biti propisno i pristojno odjeven
- Vakut (vrijeme) namaza znati i u vaktu klanjati
- Okrenuti se prema kibli
- Nijet namaza

b) Šest u namazu:

Iftitahi tekbir- početni tekbir

- ***Kijam*** - stajanje u namazu
- ***Kiraet*** - Učenje Kur'ana u namazu
- ***Ruku*** - Pregibanje u namazu
- ***Sudžud*** - Činjenje sedždi u namazu
- ***Ka'detul-ehire*** – Posljednje sjedenje u namazu

P.45. Koji su abdeski šartovi?

O. Odgovor: Abdeski šartova ima 4 i to:

- Pranje lica
- Pranje ruku do laktova i laktove
- Mesh po glavi
- Pranje nogu

P.46. Koji su gusulski šartovi?

O. Gusulski šartovi su:

- ***Gargara*** (Oprati unutrašnjost usta)
- ***Istinšak*** (Oprati unutrašnjost nosa)
- Oprati vodom cijelo tijelo

P.47. Koji su tejemumski šartovi?

O. Tejemumski šartovi su:

- Nijet učiniti (Nevejtju tejemume li edžli salate ve li ref'il-hadesi tekarruben ilellahi teala)
- Dodirnuti dlanovima suhu čistu zemlju ili predmete od zemlje i lice potrati
- Dodirnuti dlanovima suhu čistu zemlju ili predmete od zemlje i ruke do lakata potrati

P.48. Šta je to post?

O. Post je ustezanje od jela i pića i drugih uživanja u danima mjeseca Ramazana.

P.49. Od kada se posti?

O. Posti se od zore do zalaska sunca.

P.50. Šta će post pokvariti?

O. Post će pokvariti ako se nešto namjerno pojede, popije ili spolno opći.

P.51. Koja je najpoznatija noć u Ramazanu?

O. Najpoznatija noć u ramazanu je Lejletul-Kadr.

P.52. Koliko je ona vrijedna?

O. Ona je vrednija od hiljadu mjeseci.

P.53. Šta je zekjat?

O. Zekjat je obavezno godišnje izdvajanje 2,5% vrijednosti na višak imovine u korist siromašnih i kategorija koje je Allah odredio.

P.54. Šta je hadž?

O. Hadž je posjeta Kjabi u Mekki jedanput u životu onome koje u mogućnosti.

P.55. Šta je tavaf?

O. Tavaf je obred obilaženja 7 puta oko Kajbe.

P.56. Kad i gdje je rođen Muhammed -'alejhi-sselam-?

O. Muhammed -'alejhi-sselam- je rođen u Mekki 12. rebiul-evvela 570 g.

P.57. Kako su mu se zvali roditelji?

O. Otac Abdullah a mati Amina.

P.58. Pošto su roditelji Muhammeda -'alejhi-sselam- umrli rano ko se o njemu onda brinuo?

O. O njemu se onda brinuo djed Abdul-Mutalib.

P.59. U kojoj godini je Muhammed -'alejhi-sselam- počeo primati objavu i postao Božiji Poslanik?

O. U 40-toj godini života.

P.60. Koliko je godina imao Muhammed -'alejhi-sselam- kada je umro (preselio na Ahiret)?

O. Imao je 63 godine.

P.61. Gdje je umro Muhammed -'alejhi-sselam-?

O. Umro je u Medini.

Objašnjenje manje poznatih riječi

Allah dž.š. – Vlastito Božije ime.

Abdest – Pranje određenih dijelova tijela prije klanjanja, učenja Kur'ana i obilaska oko Kjebe.

Ashab – Drug Božijeg Poslanika.

Azab – Kazna.

Džehennem – Vatra, pakao – mjesto gdje će se kažnjavati nevjernici.

Džennet – Raj, mjesto gdje će vjernici uživati Božiju nagradu.

Džunup – Nečista osoba, nakon posnog općenja ili ejakulacije u snu.

Ensarije – pomagači vjere, Oni koji su primili mekelije u Medini nakon Hidžre.

Ezan – poziv na namaz.

Fadilet – Odlika, vrijednost.

Farz – Ono što je Bog strogo naredio da se izvršava.

Gaflet – Nemar, nehatnost, zaspalost.

Gusul – Vjersko kupanje.

Haram – Strogo zabranjeno.

Halifa – Nasljednik Božjeg Poslanika.

Hutba – Pobožni govor petkom koji imam upućuje klanjaćima za vrijeme džume namaza..

Ikamet – Najava početka namaza.

Kibla – Pravac prema Kjabi u kome se okreću muslimani u namazu.

Kijam – Stajanje u namazu.

Kiraet – Učenje Kur'ana u namazu.

Kunut dova – Dova koja se uči na vitr namazu.

Mašrik – Istok.

Magrib – Zapad.

Meleki – Nevidljiva bezgriješna duhovna biće koji su u službi Allahu dž.š..

Mekruh – Pokuđeno, nevaljasto.

Mezheb – Fikhski pravac.

Misvak – Sredstvo za čišćenje zuba.

Mujezin – Osoba koja ezanom poziva na namaz.

Mustehab – Lijepo, pohvalno.

Muktedija – Onaj ko klanja za imamom u džematu.

Mumin – vjernik.

Musliman – Onaj ko se pokorava Allahu dž.š..

Mušrik – Idolopoklonik, mnogobožac.

Munafik – Licemjer, dvoičnjak.

Nafila – Dobrovoljni ibadet.

Namaz – Molitva, Salat.

Rekjat – dio namaza koji sačinjava:stojanje, učenje Kur'ana i dvije sedžde.

Rivajet – Predaja.

Rukn – Temelj.

Ruku'– Pregibanje, poklon u namazu.

Sedžda – Padanje ničice po tlima u namazu.
Sehur– Vrijeme ručka prije posta.
Sened – lanac prenosilaca u hadisu.
Selam – Islamski pozdrav- Mir.
Sunnet – Ono što je radio Poslanik, preporučio ili šutnjom odobrio.
Sevap – Nagrada.
Sura – Poglavlje iz Kur'ana.
Šart – Poglavlje iz Kur'ana.
Šefa'at – Zagovaranje i Poslanikovo zauzimanje kod Allaha dž.š. za griješne.
Ta'dili erkan – Pravilno izvršiti svaki pokret predviđen u namazu.
Tejemum – Simbolično čišćenje zemljom umjetso abdesta.
Tekbir – Veličanje Allaha dž.š. riječima *Allahu ekber* "Allah je najveći".
Ulema – Učenjaci.
Umra – Posjeta Mekki radi obreda kada nije vrijeme hadža.
Vadžib – Drugostepena obaveza, ono što je Allah dž.š. naredio da se izvršava.
Zekjat – Čišćenje imetka.
Zikir – Veličanje, spominjanje Allaha dž.š..
Zebur – Knjiga poslana Davud a.s..